

VI. JÉZUS TANÍT: PÉLDÁZATOK

1/ **Fő hangsúly:** A legnagyobb titkok is megérthetők

Kognitív cél: Jézus példázatainak megismertetése.

Affektív cél: Annak megerősítése, hogy van elkészített helyünk a mennyek országában, még ha nem is vagyunk méltók rá, csak kegyelemből juthatunk be

Pragmatikus cél: A diákokkal együtt annak a feltérképezése, hogy Isten országa nem egy eljövendő ország, hanem egy bennünk és közöttünk élő valóság

Időtartam	Óra fő része	Feladat	Tanesczköz, célhoz kapcsolódás, megjegyzés
2-3 perc	Órakezdés	<ul style="list-style-type: none"> Jelentés, imádság. 	
10 perc	Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	<ul style="list-style-type: none"> Éneklés. Milyennek képzelem én el az Isten országát? Hogyan vetettek régen? (zsákból szórták a magot) Kovács – mire való? Kóstoljunk pászkat! Elveszettek lenni – tévedtünk már el? Milyen pénznemeket ismerünk? – nézzünk utána a drahmának 	<p>énekeskönyv közös megbeszélés, táblai jegyzetek</p> <p>képes/videós bemutatás</p> <p>pászka/macesz</p> <p>közös megbeszélés</p> <p>gyűjtőmunka – esetleg az előző óra végéről házi feladatként kérhető</p>
20 perc	Ismeretek átadása, feldolgozási javaslat	<ul style="list-style-type: none"> Példázat: Jézusnál a nagy titkok hétköznapiakba való átültetése. Egyszerű magyarázat egyszerű embereknek. Isten gazdasága: magvető, búza, konkoly, mustármag – természeti képek. Isteni kereskedelem: szántó föld, igazgyöngy, kincs. Elsőszülött – mindent visz? Mi marad a kicsinek? Mennyit tékozol el? 	<p>frontális munka</p> <p>táblai munka – halmazábrázolás (körökbe írva csoportosítsuk, mi tartozik egyik és másik csoportba)</p> <p>kördiagramban mutathatjuk be, milyen arányban kapnak az örökségből a gyermekek</p>
10 perc	Munkáltatás, elmélyítés	<ul style="list-style-type: none"> „Történet-geometria” „A történet utóélete” 	<p>páros munka</p> <p>egyéni munka</p>
1-2 perc	Házi feladat	<ul style="list-style-type: none"> „Példázat-halászat” - gyűjtsenek példázatokat az evangéliumokból. 	<p>egyéni munka</p>

2/ Óravázlat leírása

JAVASOLT ÉNEK

„Ó, Uram, a te igéd lámpás...” (108 – AZÉ, Dunántúli Református Egyházkerület, 2017)

„Istenem, én nagy bűnös ember...” (RÉ 223)

MOTIVÁCIÓ, RÁHANGOLÓDÁS

- A) Milyennek képzeled el az ember az Isten országát, a mennyországot? Sok művészeti ág foglalkozik a mennyország leírásával – több filmet is láthatunk ebben a témában, melyek vagy teljes egészében, vagy csak sejtetve mutatják meg, milyen is az ember elképzelése Isten országáról. A Biblia DVD-sorozat egyik része a Jelenések könyve alapján mutatja be a mennyek országát (A Biblia – Apokalipszis - <https://www.youtube.com/watch?v=Qaxj6gFedA>)
- B) Vetés: manapság vetőgépekkel dolgoznak a földeken, mely nagyban megkönnyíti az emberek munkáját és kevesebb mag vész kárba, mint annak idején. Régen úgy vetettek, hogy egy zsák volt az ember vállára téve és a kezével belemarkolva lendületből szórta a magokat a földre. Így viszont féltő volt, hogy olyan helyre is megy a magból, ahova nem kellene – így már érthetővé válhat, hogyan is kerül a mag az útszélre, a kövek és a tövisek közé. (kézi vetés: <https://www.youtube.com/watch?v=gcyTKhDPBxI>)
- C) Kovász – mire való a kovász? Mire való az élesztő? (Kóstoltassunk a gyerekekkel pászkat!)
- D) Ha tévedtünk már el, vagy vesztettünk szem elől valakit, biztosan gondolkodtunk már azon, hogyan is találunk vissza, vagy hogyan keresünk valami támpontot – egy ismerős helyet vagy egy ismerős embert. A tékozló fiú történetében az apa, mikor meglátja a fiút, futni kezd, mert megismeri. Egyik ismerősöm volt hasonló helyzetben: messziről megismerte azt, akit keresett, mert ugyan csak a körvonalait látta, de összetéveszthetetlen volt a testtartása, a járása, a mozgása!
- E) Milyen pénznemeket ismerünk? Hozhatunk órára különféle pénznemeket, pénzérméket! Nézzünk utána a drachmának (Biblia végén levő fogalmi magyarázó rész) gyűjtőmunka – esetleg az előző óra végéről házi feladatként kérhető.

ISMERETEK ÁTADÁSA, FELDOLGOZÁS

Általános tudnivalók

Jézus Isten országának titkait sokszor (tanításának kétharmadában) példázatokban mondja el az embereknek. Ha érthetetlen módon, teletűzdelve idegen szavakkal tenné ezt, senkit nem érdekelt volna. De Jézus megtalálta a hangot az őt körülvevő emberekkel, az ő életük mindennapi fogalmaival magyarázta a legnagyobb titkokat is, hogy érthető legyen.

„További fogalmak

Drachma – görög pénznem, a római dénár váltópénze, mindkettő kb. 4 gramm súlyú pénz volt, viszonylag kis fizetőértékkel rendelkezett (mai összegre átváltva kb. 100 Forintnak felel meg).

Konkoly – 50-70 cm magas vetési gyomnövény, jellemzően rózsaszínű virággal rendelkezik és minden része mérgező. Ha kevés kerül a lisztbe, rossz ízűvé teszi azt, nagyobb mennyiségben mérgező hatását is kifejti.

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/hu/d/d1/Agrostemma_githago.jpg

Igazgyöngy – legtöbb esetben egy tengeri kagyló belsejében található féldrágakő, mely úgy keletkezik, hogy a kagylóhéjba került idegen anyagot (homokszem, piszok) a puhatestű állat meszes anyaggal veszi körül (mintegy körbeizzadja) és ez kemény, fényes gyönggyé formálódik. Mérete a pár millimétertől a mogyoró nagyságig terjed.

Háttér-információk

Jézus nem véletlenül használja példázatainál ezeket a hasonlatokat. Az ókori Palesztinában, így Jézus korában is alapvetően ezek voltak a legfontosabb kétkézi munkák: földművelés, halászat. Tekintettel arra, hogy a Jordán-medencében lehetőség nyílt a földművelésre, így a *Magvető* példázatát erre a háttérinformációra vezethetjük vissza.

A „női munkák” közül a tészta-kelesztés munkája kerül a példázatok közé. Az itt szereplő mennyiség: 3 „mérce” liszt, egy kiterjedt család étkeztetésére elég lehetett, mert kicsivel több, mint 10 liter.

Forrás: <http://kateteka.hu/242-ket-peldazat-a-mustarmag-es-a-kovasz/>

A Genezáret-tava (Tibériás-tenger) térségében pedig a halászat volt az ott élő emberek elsődleges megélhetési forrása. Jellemzően éjszaka, a nyugodt vízen folyt a halászat – az éjszakai sötétségben vagy félhomályban azonban nem lehetett a halakat szétválogatni. Ezt a partra kiérve tették meg, ekkor válogatták szét a halakat – a szépeket a kisebbektől. Ez segíthet megérteni a Tengerbe vetett *háló/gyalom* példázatát.

Halászat a Genezáreti tavon. Forrás: http://www.land-of-the-bible.com/The_Sea_of_Galilee

Az *Elveszett juh* példázatához az visz bennünket közelebb, ha megértjük, hogy elsődleges megélhetési forrás volt az állattenyésztés is. Az állatok nagy értéket képviseltek, hiszen nem csak önmagukért tartották őket, hanem a húsukért, a tejükért és a bőrükért is. Ha elveszett akár egy is közülük, nagy veszteségként fogták fel, így valóban nagy örömmel vették, ha megkerült.

„az elveszett juh” (Éger Ádám saját fotója)

Forrás-elemzés

Jézus tanításának egyik eszköze a példázat. A rabbinikus irodalomban olvasható példázatok között sok azonos példa-történetet olvashatunk. Ezek lényege, hogy mindenből tanulhatunk, ha megfelelően figyelünk, hisz a hétköznapiok tele vannak Isten tanításával. Ezek a történetek is olvashatóak máshol – csak Jézus vagy elhagyja az ismert „csattanókat”, vagy megváltoztatja azokat.

A példázatokat alapvetően két csoportba osztjuk, melyeket a tankönyv menete szerint egyrészt a Máté evangéliuma 13. fejezete, másrészt a Lukács evangéliuma 15. fejezete hoz. A Mt 13-ban a mennyek országáról szóló 7 példázat található, melyek a mennyek országáról, mint növekedő életről szólnak. Majd arról, hogy az ember hogyan értheti meg ennek fontosságát és ha befogadja, hogyan lehet naggyá benne: pl. *a mustármag és a kovász*. Másik csoportjuk pedig arról szól, hogy nem mindenki juthat el ide, hiszen vannak olyanok, akik bekerülhetnek és lesznek olyanok, akik kívül maradnak a végső ítélet napján (*a búza és a konkoly, a háló*).

Külön érdekes a *Magvető* példázatában, hogy egyszerre van szó arról, hogy az ember az Isten Igéjét hogyan tudja befogadni (milyen földben, azaz milyen szívben gyökerezhet meg a mag és teremhet gyümölcsöt), és szól arról is, hogy csak a jó földbe esett mag tölti be küldetését, a másik három földben az eredmény minden esetben a növény pusztulásával jár (még ha először növekedésnek indul is).

Példázatok magyarázatáról további információ: http://divinity.szabadosadam.hu/?page_id=859

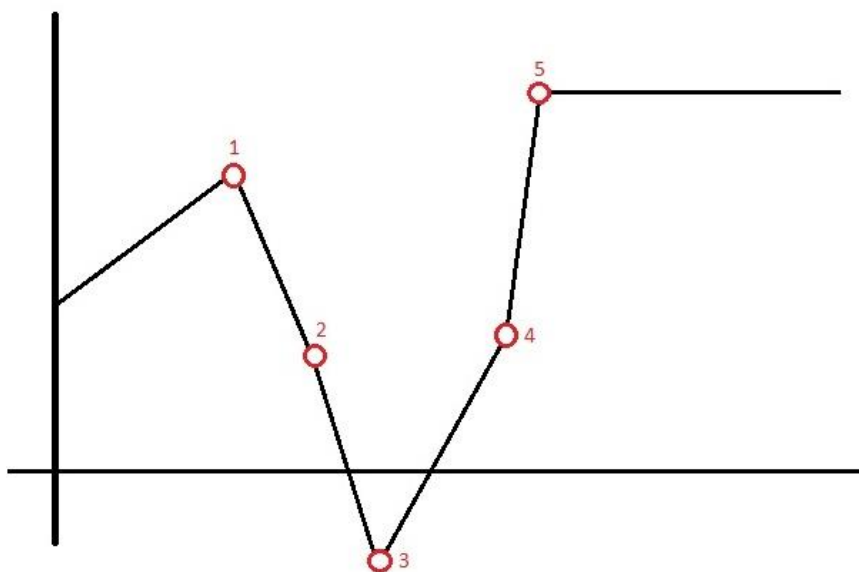
Példázatokról rövid filmek: <http://megteres.com/megteres/peldazatok/>

JAVASOLT ARANYMONDÁS, MEMORITER:

„Mert példázatra nyitom számat, ősrégi titkokat akarok hirdetni.” Zsolt 78:2
--

RÖGZÍTÉS, ELMÉLYÍTÉS, HÁZI FELADAT:

- A) Példázat-halászat! Gyűjtsünk példázatokot az evangéliumokból, próbáljunk meg minél többet megtalálni. Ha sikerült összegyűjteni, próbáljuk az előbb említett két csoportba besorolni (pl.: a tíz szűz példázata bekerülhet a mennyek országáról szóló példázatok sorába). Ha vannak olyanok, amelyek egyik csoportba sem illenek, próbáljunk új nevet adni ennek a kategóriának. (Ha órai feladat, akkor osszuk ki a fejezeteket, ha otthoni munka, akkor csak az evangéliumot határozzuk meg.)
- B) Történet – geometria! Próbáljuk meg a *Tékozló fiú* történetét egy koordináta-rendszerben ábrázolni. Figyeljük meg a fiú önbecsülésének alakulását, s a mások által való megítélését. Próbáljuk meg a saját életünk nagy eseményeit, fordulópontjait is így ábrázolni, majd beszéljük át, milyen hasonlóságokat találunk az élettörténetekben.

Egy lehetséges ábrázolásmód: 1 – a tékozló fiúnak elfogy a pénze és elindul a lejtőn; 2 – oda jut, hogy zsidó fiúként disznótelepen kell dolgoznia (a disznó tisztátalan állat az ÓSZ szerint, még fogyasztani sem volt szabad, nem hogy a közelébe menni); 3 – elhatározásra jut, hogy hazamegy; 4 – találkozik az apával, aki szeretettel fogadja vissza; 5 – a történet végén sokkal értékesebb ember lesz belőle, mint amikor sok pénze volt – az apja szemében mindenképpen!

- C) A történet utóélete! Próbáljuk tovább gondolni a történetet: milyen lehetett a két fiú közötti kapcsolat ezek után? Milyen lehetett a kapcsolat az elsőszülött és az apa között? Írjunk levelet (facebook, vagy chat-üzenet-sort) a kisebb, és a nagyobb fiú gondolatairól.